

Suomi on lisännyt tukeaan Ukrainalle maan vaikeutuneen poliittisen, taloudellisen ja humanitaarisen tilanteen takia. Yhteensä tuki on ollut vuosina 2014-2020 hankkeiden, kansainvälisten järjestöjen toiminnan rahoituksen, humanitaarisen avun ja lähetettyjen asiantuntijoiden muodoissa **yli 56 milj. euroa**. Lisäksi Suomi tukee Ukrainaa EU:n, kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n sekä Maailmanpankin kautta. Asiantuntija-apuna Ukrainaan on lähetetty muun muassa Etyj-tarkkailijoita, rajavalvonta-asiantuntijoita ja vaalitarkkailijoita sekä korruptiontorjunnan ja hallinnon uudistamisen asiantuntijoita.

Kehitysyhteistyöhankkeet

Vuosina 2018-22 Ukrainan kanssa toteutetaan uusi, Ukrainan koulu-uudistusta tukeva **opetussektorin** hanke 8 milj. eurolla, josta EU rahoittaa kaksi miljoonaa euroa. €). Pohjoismaiden ympäristörahoitusyhtiöön Nefcoon perustetun rahaston kautta Suomi tukee Ukrainan **energiatehokkuutta, uusiutuvaa energiaa ja vaihtoehtoisia energialähteitä** 6 milj. eurolla v. 2018-21.

Suomi on tukenut **Euroopan neuvoston (EN) Ukraina-toimintaohjelmaa** yhteensä 1,2 milj. eurolla v. 2014-2019 (v. 2019 tuki 500 000 euroa). Toimintaohjelman tavoitteena on auttaa Ukrainaa täyttämään lakisääteiset ja erityiset velvoitteensa Euroopan neuvoston jäsenvaltiona sekä avustaa Ukrainaa ohjelman toteuttamisessa ihmisoikeuksien, oikeusvaltion ja demokratian aloilla.

Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) Ukrainan vakauttamisen ja kestäväen kasvun monenvälisen rahaston kautta Suomi on tukenut Ukrainaa 1,5 milj. eurolla. Rahasto tukee Ukrainan hallinnon uudistuksia sekä vahvistaa yksityissektorin ja pk-yritysten toimintamahdollisuuksia, pankkialaa, energiatehokkuutta sekä kunnallisia palveluja. Keskeisimpiä hankkeita ovat olleet kansallisen uudistusneuvoston työn tukeminen sekä Business Ombudsman -toiminnan käynnistäminen.

EBRD:n hallinnoima **Energiatehokkuus- ja ympäristökumppanuusrahasto (E5P)** toteuttaa yhteistyössä eri kv. kehitysrahoituslaitosten kanssa hankkeita Ukrainan energiatehokkuuden parantamiseksi, kuten esimerkiksi kaukolämmön kehittämiseksi. Suomi tuki rahastolle on ollut yhteensä 2 milj. euroa.

Jälleenrakennustukea Suomi on antanut yhteensä 4 milj. euroa v. 2015. Summasta 2,75 milj. euroa käytettiin NEFCO:n toimittamaan elementtikouluun ja 0,75 milj. euroa Nefcon yhteispohjoismaiseen Ukrainan tukirahastoon.

Suomi on rahoittanut **Etyjin vähemmistövaltuutetun** Ukraina-ohjelmaa 0,3 milj. eurolla v.2015-2018 ja 0,2 miljoonalla eurolla vuosina 2018-2020. Lisäksi on tuettu muiden Etyjin organisaatioiden, kuten **Etyjin demokraattisten instituutioiden ja ihmisoikeuksien toimiston (ODIHR)**, Ukrainan projektikoordinaattorin toimiston ja **ETYJ:n mediavapausvaltuutetun** toimiston hankkeita. Kuluvana vuonna tuetaan ODIHR:n Ukraina-ohjelmaa 0,2 milj. eurolla.

Maailmanpankin alaisen Kansainvälisen rahoitusyhtiö IFC:n kautta Suomi on tukenut ympäristöystävällisen puhtaan tuotannon kehittämistä erityisesti maataloudessa yhteensä 1,6 milj. eurolla v. 2010-2015. Lisäksi Suomi on rahoittanut **Maailmanpankin** kaukolämpöhankeiden hankintojen teknistä toteuttamista.

Kansalaisjärjestötukea myönnettiin vuosille 2018-21 kahdelle järjestölle: 275 000 euroa *CMI:lle* (Crisis Management Initiative) vuoropuhelun edistämiseksi Ukrainan konfliktin ympärillä ja 20 000 euroa *Abilis-*

säätiölle vammaisjärjestöjen vahvistamiseksi ja vammaisten toimeentulon edistämiseksi. Lisäksi tukea ovat aiemmin saaneet *Abilis-säätiön* hanke liittyen työllistymiseen ja *Elämä ja Valo ry:n* romanikylien kehittämistoiminta.

Kansainvälisen kansalaisjärjestö PATRIR:n (Peace Action, Training and Research Institute of Romania) konfliktin ehkäisytaitoja ja monikielisen opetuksen käynnistämistä tukevaa hanketta Suomi rahoitti v. 2009-2015 yhteensä 1,5 milj. eurolla. Hanketta toteutettiin aluksi v. 2009-2013 Krimillä, ja loppuvaiheessa muualla Ukrainassa.

Paikallisen yhteistyön määrärahaa (n. 100 000 euroa v.) hallinnoi Suomen suurlähetystö Kiovassa. Tuki on kohdennettu ukrainalaisille kansalaisjärjestöille.

Humanitaarinen apu ja miinanraivaus

Humanitaarista apua Suomi on myöntänyt Ukrainalle kriisin aikana yhteensä 5,4 milj. euroa. Vuonna 2019 vuonna Suomi myönsi 0,7 milj. euroa Suomen Punaisen Ristin (SPR) kautta Punaisen Ristin kansainvälisen komitean ICRC:n hankkeisiin. Vuonna 2020 tuki on 0,8 miljoonaa euroa. Aiempina vuosina tukea on myönnetty Punaisen Ristin lisäksi Maailman terveysjärjestö WHO:n ja YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n kautta.

Suomi tukee Ukrainan **humanitaarista miinatoimintaa** v. 2016-2020 n. 2,1 miljoonalla eurolla. Rahoitus kohdennetaan SPR:n kautta Punaisen Ristin kansainväliselle komitealle miinauhrien avustukseen ja ennaltaehkäisevään työhön kontaktilinjan läheisyydessä sekä HALO Trust -järjestölle raivaustoimintaan.

Asiantuntija-apu

Etyjin monitorointimission toimintaa Ukrainassa Suomi on tukenut yhteensä yli 11 milj. eurolla (v. 2020 tuki on ollut 1,8 milj. euroa). Missiossa työskentelee noin 25 suomalaista asiantuntijaa. Suomi osallistuu myös **Etyjin rajavalvontamission**. Parhailaan missiossa on yksi suomalainen tarkkailija.

Euroopan unionin siviilikriisinhallintaoperaatioihin Suomi osallistuu lähettämällä henkilöstöä. Tällä hetkellä Ukrainan turvallisuussektorin kehitystä tukevassa **EUAM** (EU Advisory Mission) Ukrainassa työskentelee 11 suomalaista asiantuntijaa ja suomalainen operaation päällikkö. Ukrainan ja Moldovan välisen rajan valvontaa tukevan EUBAM:n (EU Border Assistance Mission) palveluksessa työskentelee kolme suomalaista asiantuntijaa. Lisäksi EU delegaatiossa Kiovassa työskentelee yksi asiantuntija.

Suomi on jatkanut vuonna 2017 alkanutta **Euroopan Neuvoston** Kiovan toimistossa työskentelevän gender-asiantuntijan rahoittamista vuonna 2020. Sekondeeraus voi jatkua korkeintaan kolmen vuoden ajan. **UN Womenin** Kiovan toimistossa työskenteli yksi Suomen rahoittama YK:n vapaaehtoinen vv. 2017-2018.

Muu tuki

Suomi on tukenut ydinsalakuuljetusta ehkäisevää **G7:n Nuclear Smuggling Detection and Deterrence (NSDD) -hanketta** ja sitä edeltävää Nuclear Smuggling Outreach Initiative (NSOI) –hanketta yhteensä n. 1,65 milj. eurolla v. 2014-19. Ohjelma parantaa Ukrainan rajanylityspaikkojen valmiuksia estää ydinmateriaalin ja radioaktiivisen materiaalin salakuuljetusta Ukrainan Moldovan ja Venäjän vastaisilla rajoilla.

Suomi rahoitti v. 2015-2016 n. 0,4 milj. eurolla kahta **Ukrainan konfliktin ratkaisua tukevaa CMI:n** hanketta. Toinen hankkeista keskittyi korkeatasoisen Ukraina-Venäjä -asiantuntijoiden vuoropuhelun tukemiseen ja toinen Ukrainan, Venäjän, Etyj:n sekä Minskin kontaktiryhmän (Trilateral Contact Group) tukemiseen.

Vuosina 2014-2019 Suomi on tukenut yhteensä n. 0,38 milj. eurolla **Naton kumppanuushankkeita** Ukrainassa, kuten improvisoitujen räjähteiden vastaista kumppanuushanketta, Professional Development Programme – kumppanuusrahastohanketta, lääketieteellisen kuntoutuksen kumppanuusrahastoa sekä Building Integrity – kumppanuusrahastoa. Lisäksi on myönnetty tukea vanhentuneiden pienaseiden ja ammusten sekä Ottawan sopimuksen mukaisesti jalkaväkimiinojen tuhoamisessa. Suomi liittyi heinäkuussa 2020 **Naton ja Ukrainan hybridiuhkien torjunnan alustan** ohjausryhmän jäseneksi. Ohjausryhmäjäsennyden kautta Suomi tukee Ukrainaa hybridiuhkien torjuntaan liittyen.

Hankkeet ja humanitaarinen apu 2020	€
Suomen Punainen Risti (SPR)/ICRC, humanitaarinen apu	800 000
NEFCO/ energiatehokkuusrahasto	500 000
Ydinasalakuuljetusta ehkäisevä G7:n hanke (Nuclear Smugglin Detection and Defference)	264 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	100 000
Ammattikoulutushankkeen suunnittelu	53 000
Etyjin monitorointimission budjettikontribuutio	1 710 763
Etyjin monitorointimission COVID-19 vapaaehtoisrahoitus	80 200
Ukrainan opetushankkeen puoliväliarvointi	44 250
Yhteensä	4 196 243
Hankkeet ja humanitaarinen apu 2019	€
NEFCO/ energiatehokkuusrahasto	500 000
Suomen tuki Ukrainan koulu-uudistukselle	1 600 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	100 000
Suomen Punainen Risti (SPR)/ICRC, humanitaarinen apu	700 000
Euroopan Neuvoston Ukrainan tukiohjelma 2018-21	500 000
ETYJ/ODIHR:n Ukraina-ohjelma	200 000
Etyjin monitorointimission budjettikontribuutio	1 507 000
Naton Professional Development Programme -kumppanuusrahastohanke	30 000
Naton Ukrainan lääketieteellinen kuntoutusrahasto	50 000
Humanitaarinen miinatoiminta	600 000
ETYJ vapaaehtoisrahoitus tarkkailumissiolle	500 000
Yhteensä	6 287 000
Hankkeet 2018	€
Etyjin monitorointimission budjettikontribuutio	1 342 000
NEFCO/ energiatehokkuusrahasto	800 000
Suomen tuki Ukrainan koulu-uudistukselle	579 000
CMI/Vuoropuhelun edistäminen Ukrainan konfliktin ympärillä (2018-21)	275 000
Ydinsalakuljetusta ehkäisevä G7:n hanke (Nuclear Smuggling Detection and Deterrence)	232 000
ETYJ:n vähemmistövaltuutetun Ukraina-tukiohjelma	200 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	100 000
Abilis/vammaisjärjestöjen vahvistaminen ja vammaisten toimeentulon hankinta (2018-21)	20 000
Naton improvisoitujen räjähteiden vastainen kumppanuushanke	40 000
Naton Professional Development Programme -kumppanuusrahastohanke	20 000
Yhteensä	3 608 000
Hankkeet ja humanitaarinen apu 2017	€
Etyjin monitorointimission budjettikontribuutio	1 360 000
HALO, ICRC/Tuki humanitaariseen miinatoimintaan (v. 2017-2020)	1 535 000
Suomen Punainen Risti (SPR), humanitaarinen apu	900 000

Ydinsalakuljetusta ehkäisevä G7:n hanke (Nuclear Smuggling Detection and Deterrence)	264 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	100 000
ETYJ:n mediavapausvaltuutetun toimiston hanke	100 000
Naton Ukrainan lääketieteellinen kuntoutusrahasto	80 000
Uusien hankkeiden suunnittelu	83 200
Yhteensä	4 422 200
Hankkeet ja humanitaarinen apu 2016	€
Etyjin monitorointimission budjettikontribuutio	1 350 000
WB/Kaukolämpöhanke; tuki hankintojen valmisteluun	135 300
Suomen Punainen Risti (SPR), humanitaarinen apu	500 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	150 000
CMI asiantuntijatuki (asiantuntijadialogin ja Minskin kontaktiryhmän tukeminen)	274 898
Ydinsalakuljetusta ehkäisevä G7:n hanke (Nuclear Smuggling Detection and Deterrence)	275 000
Naton Ukrainan lääketieteellinen kuntoutusrahasto	50 000
Sosiaalista, psykologista ja työllistymistukea antava kuntoutuskeskus (Abilis-säätiö)	10 868
Yhteensä	2 746 066
Hankkeet ja humanitaarinen apu 2015	€
NEFCO:n kautta toimitettava elementtikoulu Hersoniin	2 750 000
Etyjin monitorointimission budjettikontribuutio	1 163 250
NEFCO:n energiatehokkuuden ja humanitaarisen tuen rahasto	750 000
Euroopan neuvoston toimintasuunnitelma 2015-2017	500 000
Maailman terveysjärjestö WHO, humanitaarinen apu	500 000
YK:n pakolaisjärjestö UNHCR, humanitaarinen apu	500 000
Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kv. liitto, humanitaarinen apu	500 000
Teltoja humanitaariseen käyttöön	300 000
Ydinsalakuljetusta ehkäisevä G7:n hanke (Nuclear Smuggling Outreach Initiative)	275 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	175 000
CMI asiantuntijatuki (asiantuntijadialogin ja Minskin kontaktiryhmän tukeminen)	100 000
IFC/Puhtaan tuotannon edistäminen Ukrainassa	100 000
ODIHR:n hanke kansalaisyhteiskunnan ja valtion välisen dialogin kehittämiseksi	100 000
ETYJ-vähemmistövaltuutetun Ukraina-tukiohjelma	100 000
ETYJ:n antikorruptiokoulutus Ukrainassa ja Moldovassa	50 000
ETYJ/Tuki PCU:n rauhanvälityskonferenssille	33 800
HUS/Mobiili röntgenlaitteisto (GE AMX-4 plus) ukrainalaiselle sairaalalle	-
Naton Ukrainan lääketieteellinen kuntoutusrahasto	40 000
Yhteensä	7 937 050
Hankkeet ja humanitaarinen apu 2014	€
ETYJ:n monitorointimission vapaaehtoisrahoitus	2 000 000
EBRD:n teknisen avun rahasto	1 500 000
Punainen Risti (ICRC), humanitaarinen apu	500 000
YK:n pakolaisjärjestö UNHCR, humanitaarinen apu	500 000
Energiatehokkuus- ja ympäristökumppanuusrahasto E5P	500 000
Ydinsalakuljetusta ehkäisevä G7:n hanke (Nuclear Smuggling Outreach Initiative)	340 000
IFC/ Puhtaan tuotannon edistäminen Ukrainassa	300 000
Kv. kansalaisjärjestö PATRIR:in vakaan kehityksen hanke	300 000
Paikallisen yhteistyön määräraha (PYM, Suomen suurlähetystön hallinnoima)	175 000
Euroopan neuvosto: Välittömien toimenpiteiden Ukraina-paketti	150 000
ETYJ:n monitorointimission budjettikontribuutio	96 000
ODIHR ja ETYJ-vähemmistövaltuutetun toimisto	60 000
Ukrainan romanikyläen kyläkehitysohjelma (Elämä ja Valo ry.)	50 000
Naton Ukraina II -rahasto pienaseiden, ammusten ja jalkaväkimiinojen tuhoamiseksi	40 000

Yhteensä	6 511 000
Lähetettyjen asiantuntijoiden kustannukset 2019	€
ETYJ:n monitorointimission henkilöstökulut	2 522 800
EUBAM Moldova ja Ukrainan henkilöstökulut	104 000
EUAM Ukrainan henkilöstökulut	590 070
EN asiantuntijakulu	90 000
ETYJ:n rajavalvontamission henkilöstökulut	92 000
Yhteensä	3 398 800
Lähetettyjen asiantuntijoiden kustannukset 2020 (30.9.2020 saakka)	€
ETYJ:n monitorointimission henkilöstökulut	1 848 000
EUBAM Moldova ja Ukrainan henkilöstökulut	132 000
EUAM Ukrainan henkilöstökulut	516 500
EN asiantuntijakulu	72 000
ETYJ:n rajavalvontamission henkilöstökulut	46 500
Yhteensä	2 615 000
Lähetettyjen asiantuntijoiden kustannukset yhteensä 2014-2020 (30.9.2020 saakka)	20 693 800 €
Suomen myöntämä tuki yhteensä 2014–2020	56 401 359€

